

32003L0109

23.1.2004

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE

L 16/44

**SMĚRNICE RADY 2003/109/ES
ze dne 25. listopadu 2003
o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 63 odst. 3 a 4 uvedené smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽⁴⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Za účelem postupného vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva Smlouva o založení Evropského společenství stanoví jednak přijetí opatření, jejichž cílem je zajistit volný pohyb osob, ve spojení s doprovodnými opatřeními týkajícími se kontrol na vnějších hranicích, azylu a přistěhovalectví, jednak přijetí opatření týkajících se azylu a přistěhovalectví a ochrany práv státních příslušníků třetích zemí.
- (2) Evropská rada na svém zvláštním zasedání v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999 prohlásila, že právní postavení státních příslušníků třetích zemí by se mělo sblížovat s právním postavením státních příslušníků členských států a že by osobě, která pobývala oprávněně v členském státě po dobu, kterou je třeba stanovit, a je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu, měl být v uvedeném členském státě přiznán soubor jednotných práv, která se co nejvíce přibližují právům přiznávaných občanům Evropské unie.
- (3) Tato směrnice ctí základní práva a zachovává zásady uznané zejména Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a Listinou základních práv Evropské unie.
- (4) Integrace státních příslušníků třetích zemí, kteří dlouhodobě pobývají v členských státech, je rozhodující

pro podporu hospodářské a sociální soudržnosti, základního cíle Společenství stanoveného Smlouvou.

- (5) Členské státy by měly provádět tuto směrnici bez diskriminace na základě pohlaví, rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu, genetických vlastností, jazyka, náboženského vyznání nebo světového názoru, politických nebo jiných názorů, příslušnosti k národnosti menšině, majetku, rodu, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace.
- (6) Hlavním kritériem pro získání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta by měla být délka pobytu na území členského státu. Pobyt by měl být oprávněný a nepřetržitý, aby bylo možno prokázat, že se dotyčná osoba se v zemi usídlila. Zajištěna by měla být také určitá pružnost s ohledem na okolnosti, za nichž může být osoba nucena území dočasně opustit.
- (7) K získání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta by měli státní příslušníci třetích zemí prokázat, že mají přiměřené příjmy a zdravotní pojištění, aby pro členský stát nepředstavovali zatížení. Při posuzování stálosti a pravidelnosti příjmů mohou členské státy přihlížet k takovým faktorům, jako je přispívání do systému důchodového zabezpečení a plnění daňových povinností.
- (8) Kromě toho by státní příslušníci třetích zemí, kteří si přejí získat a udržet právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta, neměli představovat ohrožení veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti. Pojem veřejný pořádek může zahrnovat odsouzení za spáchání závažného trestného činu.
- (9) Ekonomické důvody by neměly být důvodem pro nepřiznání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta a nesmějí být chápány jako nesplnění příslušných podmínek.
- (10) Je třeba stanovit procesní pravidla pro posuzování žádostí o přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta. Tyto postupy by měly být s ohledem na běžné pracovní zatížení správních orgánů členských států účinné a snadno zvládnutelné, jakož i průhledné a spravedlivé, aby dotyčným osobám nabízely dostatečnou právní jistotu. Neměly by se stát prostředkem k omezování výkonu práva pobytu.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 240 E, 28.8.2001, s. 79.

⁽²⁾ Úř. věst. C 284 E, 21.11.2002, s. 102.

⁽³⁾ Úř. věst. C 36, 8.2.2002, s. 59.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 19, 22.1.2002, s. 18.

- (11) Získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta by mělo být potvrzeno vydáním povolení k pobytu, které dotyčným osobám umožní snadno a neprodleně prokázat jejich právní postavení. Uvedené povolení k pobytu by také mělo splňovat náročné technické normy, zejména pokud jde o ochranu proti pozměňování a padělání, aby nedocházelo ke zneužívání v členském státě, v němž je právní postavení získáno, a v členských státech, v nichž je právo pobytu vykonáváno.
- (12) K vytvoření skutečného nástroje integrace dlouhodobě pobývajících rezidentů do společnosti, ve které žijí, je důležité, aby s dlouhodobě pobývajícími rezidenty bylo v široké řadě hospodářských a sociálních oblastí zacházeno stejně jako s občany členského státu za podmínek stanovených touto směrnicí.
- (13) V oblasti sociální podpory je třeba možnost omezení dávek pro dlouhodobě pobývajících rezidenty na dávky základní chápat v tom smyslu, že tento pojem zahrnuje alespoň podporu ve formě životního minima, podporu v případě nemoci, těhotenství, rodičovskou podporu a podporu v rámci dlouhodobé péče. Způsob poskytování uvedených dávek by měl být stanoven vnitrostátními právními předpisy.
- (14) Členské státy by měly i nadále dodržovat závazek zajištění přístupu nezletilých ke vzdělání za podobných podmínek, jaké jsou stanoveny pro jejich státní příslušníky.
- (15) Pojem stipendií v oblasti odborného vzdělávání nezahrnuje opatření financovaná v rámci programů sociální podpory. Přístup ke stipendiím může být kromě toho podmíněn skutečností, že osoba, která o stipendium žádá, musí sama splňovat podmínky pro získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta. Při poskytování stipendií mohou členské státy vzít v úvahu skutečnost, že občané Unie mohou využít stejné výhody v zemi původu.
- (16) Dlouhodobě pobývajícím rezidentům by měla být přiznána zesílená ochrana proti vyhoštění. Tato ochrana je založena na kritériích stanovených rozhodnutími Evropského soudního dvora pro lidská práva. K zajištění ochrany proti vyhoštění by členské státy měly stanovit účinné postupy pro zjednávání soudní nápravy.
- (17) Harmonizace podmínek pro získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta podporuje vzájemnou důvěru mezi členskými státy. Některé členské státy vydávají povolení s trvalou nebo neomezenou platností za výhodnějších podmínek, než jsou podmínky stanovené touto směrnicí. Smlouva nevylučuje možnost uplatňování výhodnějších vnitrostátních předpisů. Pro účely této směrnice by však mělo být stanoveno, že povolení vydaná na základě výhodnějších podmínek nezakládají právo pobytu v jiných členských státech.
- (18) Vytvoření podmínek, na jejichž základě mohou státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, získat právo pobytu v jiném členském státě by mělo přispět k účinnému dosažení vnitřního trhu jako oblasti, ve které je zajištěn volný pohyb osob. Mohl by se také stát hlavním faktorem mobility, zejména na trhu práce Unie.
- (19) Mělo by být stanoveno, že právo pobytu v jiném členském státě může být vykonáváno za účelem výkonu zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti, studia nebo i pouhého usídlení bez výkonu jakékoli hospodářské činnosti.
- (20) Také rodinní příslušníci by měli mít možnost usídlit se s dlouhodobě pobývajícím rezidentem v jiném členském státě, aby byla zachována celistvost rodiny a aby nedocházelo k omezování výkonu práva pobytu dlouhodobě pobývajících rezidentů. Pokud jde o rodinné příslušníky, kteří mohou mít povolení doprovázet dlouhodobě pobývajících rezidenty nebo se k nim připojit, měly by členské státy věnovat zvláštní pozornost situaci zdravotně postižených zletilých dětí a vyživovaných osob v nejbližším přímém příbuzenském vztahu po vzestupné linii.
- (21) Členský stát, v němž dlouhodobě pobývajících rezident zamýšlí vykonávat své právo pobytu, by měl být schopen prověřit, zda dotyčná osoba splňuje podmínky pro pobyt na jeho území. Měl by být rovněž schopen prověřit, zda dotyčná osoba nepředstavuje ohrožení veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti a veřejného zdraví.
- (22) Aby právo pobytu nezůstalo bez účinku, mělo by být dlouhodobě pobývajícím rezidentům přiznáno podle podmínek této směrnice ve druhém členském státě stejné zacházení jako v členském státě, v němž získali právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta. Poskytování dávek sociální podpory je stanoveno, aniž je dotčena možnost členských států zrušit povolení k pobytu, přestane-li dotyčná osoba plnit požadavky stanovené touto směrnicí.
- (23) Státním příslušníkům třetích zemí by měla být dána možnost získat právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta v členském státě, do něhož se přestěhovali a v němž se rozhodli usadit, za srovnatelných podmínek, jaké je třeba splnit k získání uvedeného právního postavení v prvním členském státě.

- (24) Protože cíle navrhované akce, totiž stanovení podmínek pro přiznání a odejmutí právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta a souvisejících práv a podmínek pro výkon práva pobytu dlouhodobě pobývajících rezidentů v jiných členských státech, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a může jej být proto, z důvodu rozsahu a účinků navrhované činnosti, lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proportionalita stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení výše uvedeného cíle.
- (25) V souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Spojeného království a Irska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu se tyto členské státy nepodílejí na přijímání této směrnice, a proto pro ně není závazná ani použitelná.
- (26) V souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, se Dánsko nepodílí na přijímání této směrnice, a proto pro ně není závazná ani použitelná.
- b) „dlouhodobě pobývajícím rezidentem“ státní příslušník třetí země, kterému bylo přiznáno právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta stanovené v článcích 4 až 7;
- c) „prvním členským státem“ členský stát, který poprvé přiznal státnímu příslušníkovi třetí země právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta;
- d) „druhým členským státem“ každý jiný členský stát než ten, který poprvé přiznal státnímu příslušníkovi třetí země právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta a v němž uvedený dlouhodobě pobývajících rezident vykonává právo pobytu;
- e) „rodinnými příslušníky“ státní příslušníci třetích zemí, kteří pobývají v dotčeném členském státě v souladu se směrnicí Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny⁽¹⁾;
- f) „uprchlíkem“ státní příslušník třetí země požívající právní postavení uprchlíka ve smyslu Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951, ve znění protokolu podepsaného v New Yorku dne 31. ledna 1967;
- g) „povolením k pobytu pro dlouhodobě pobývajících rezidenta – ES“ povolení k pobytu vydané dotčeným členským státem poté, co daná osoba získala právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta.

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

OBEZNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

Tato směrnice stanoví

- a) podmínky, za kterých členský stát přiznává a odnímá právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta a související práva státním příslušníkům třetích zemí oprávněně pobývajícím na jeho území a
- b) podmínky pobytu státních příslušníků třetích zemí, kterým bylo přiznáno právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta, v jiných členských státech, než je členský stát, který jim uvedené právní postavení přiznal.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- a) „státním příslušníkem třetí země“ osoba, která není občanem Unie ve smyslu čl. 17 odst. 1 Smlouvy;

Článek 3

Oblast působnosti

1. Tato směrnice se vztahuje na státní příslušníky třetích zemí oprávněně pobývajících na území členského státu.
2. Tato směrnice se nevztahuje na státní příslušníky třetích zemí,
  - a) kteří pobývají na území členského státu za účelem studia nebo odborného vzdělávání;
  - b) kteří jsou oprávněni pobývat v členském státě na základě dočasné ochrany nebo zažádali o povolení k pobytu z tohoto důvodu a vyčkávají rozhodnutí o svém právním postavení;
  - c) kteří jsou oprávněni pobývat v členském státě na základě doplňkové formy ochrany v souladu s mezinárodními závazky, vnitrostátními právními předpisy nebo praxí členských států nebo zažádali o povolení k pobytu z těchto důvodů a vyčkávají rozhodnutí o svém právním postavení;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 251, 3.10.2003, s. 12.

- d) kteří jsou uprchlíky nebo zažádali o přiznání právního postavení uprchlíků a jejich žádost nebyla dosud vyřízena;
- e) kteří pobývají v členském státě výhradně po přechodnou dobu, např. jako au pair nebo sezónní pracovník nebo jako pracovníci vyslaní poskytovatelem služeb za účelem přeshraničního poskytování služeb nebo jako přeshraniční poskytovatelé služeb nebo tehdy, byla-li jejich povolení k pobytu formálně omezena;
- f) jejichž právní postavení se řídí Vídeňskou úmluvou o diplomatických stycích z roku 1961, Vídeňskou úmluvou o konzulárních stycích z roku 1963, Úmluvou z roku 1969 o zvláštních misích nebo Vídeňskou úmluvou o zastoupení států v mezinárodních organizacích univerzálního zaměření z roku 1975.

3. Tato směrnice se použije, aniž jsou dotčena výhodnější ustanovení

- a) dvoustranných a vícestranných dohod mezi Společenstvím nebo Společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a třetími zeměmi na straně druhé;
- b) dvoustranných dohod mezi členským státem a třetí zemí uzavřených před vstupem této směrnice v platnost;
- c) Evropské úmluvy o usazování ze dne 13. prosince 1955, Evropské sociální charty ze dne 18. října 1961, novelizované Evropské sociální charty a Evropské úmluvy o právním postavení migrujících pracovníků ze dne 24. listopadu 1977.

KAPITOLA II

PRÁVNÍ POSTAVENÍ DLOUHODOBĚ POBÝVAJÍCÍHO REZIDENTA V ČLENSKÉM STÁTĚ

Článek 4

Délka pobytu

1. Členské státy přiznávají právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidentů státním příslušníkům třetích zemí, kteří bezprostředně před podáním příslušné žádosti pobývali oprávněně a nepřetržitě na jejich území po dobu pěti let.
2. Do výpočtu doby uvedené v odstavci 1 se nezapočítávají doby pobytu z důvodů uvedených v čl. 3 odst. 2 písm. e) a f).

Získá-li v případech zahrnutých v čl. 3 odst. 2 písm. a) státní příslušník třetí země právní nárok na pobyt, jenž mu umožní získat právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidentů, může být pro výpočet doby uvedené v odstavci 1 vzata v úvahu pouze poloviční délka pobytů za účelem studia nebo odborného vzdělání.

3. Období nepřítomnosti na území dotyčného členského státu nepřerušují běh doby uvedené v odstavci 1 a budou zahrnuta do jejího výpočtu, nedosahuje-li délka uvedených období nepřítomnosti šesti po sobě jdoucích měsíců a nepřekračuje-li úhrnem délku deseti měsíců v rámci doby uvedené v odstavci 1.

Ve zvláštních nebo výjimečných případech dočasné povahy a v souladu s vnitrostátními právními předpisy mohou členské státy připustit, že delší období nepřítomnosti, než je uvedeno v prvním pododstavci, neznamená přerušování doby uvedené v odstavci 1. V těchto případech nevezmou členské státy dané období nepřítomnosti při výpočtu doby uvedené v odstavci 1 v úvahu.

Odchylně od druhého pododstavce mohou členské státy vzít v úvahu pro výpočet celkové doby uvedené v odstavci 1 období nepřítomnosti z důvodu dočasného přeložení osob za účelem výkonu zaměstnání, včetně poskytování přeshraničních služeb.

Článek 5

Podmínky pro získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidentů

1. Členské státy požadují od státních příslušníků třetích zemí, aby prokázali, že pro potřeby vlastní a vyživovaných rodinných příslušníků mají

a) stálé a pravidelné příjmy, které jsou dostatečné k zajištění jejich výživy a výživy jejich rodinných příslušníků, aniž by využívali systému sociální podpory dotčeného členského státu. Členské státy posoudí tyto příjmy z hlediska jejich povahy a pravidelnosti a před podáním žádosti o přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidentů mohou přihlídnout k výši minimální mzdy a minimálního důchodu;

b) zdravotní pojištění, které kryje všechna rizika běžně krytá státním příslušníkům dotyčného členského státu.

2. Členské státy mohou požadovat, aby státní příslušníci třetích zemí dodržovali integrační opatření v souladu s vnitrostátním právem.

Článek 6

Veřejný pořádek a veřejná bezpečnost

1. Členské státy mohou zamítnout přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidentů z důvodu veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti.

Při přijímání takového rozhodnutí členský stát posoudí závažnost nebo druh protiprávního jednání proti veřejnému pořádku nebo veřejné bezpečnosti nebo nebezpečí, které od také osoby hrozí, s přiměřeným ohledem na délku pobytu a vazby na zemi pobytu.

2. Zamítnutí uvedené v odstavci 1 se nesmí zakládat na ekonomických důvodech.

Článek 7

Získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta

1. Za účelem získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta podá dotyčný státní příslušník třetí země žádost u příslušných orgánů členského státu, ve kterém pobývá. K žádosti jsou přiloženy písemné doklady stanovené vnitrostátními právními předpisy, z nichž vyplývá, že splňuje podmínky podle článků 4 a 5, a je-li třeba, platný cestovní doklad nebo jeho ověřený opis.

Doklady uvedené v prvním pododstavci mohou zahrnovat také doklady o přiměřeném ubytování.

2. Příslušné vnitrostátní orgány žadateli písemně oznámí rozhodnutí co nejdříve, v každém případě však nejpozději šest měsíců ode dne podání žádosti. Uvedené rozhodnutí je dotyčnému státnímu příslušníkovi třetí země oznámeno v souladu s odpoovídajícími oznamovacími postupy podle vnitrostátního práva.

Ve výjimečných případech souvisejících s obtížností posouzení žádosti může být lhůta uvedená v prvním pododstavci prodloužena.

Dotčená osoba je kromě toho informována o svých právech a povinnostech stanovených touto směrnicí.

Důsledky vyplývající z toho, že rozhodnutí nebylo učiněno ve lhůtě stanovené v tomto ustanovení, musí být určeny vnitrostátními právními předpisy příslušného členského státu.

3. Jsou-li podmínky stanovené články 4 a 5 splněny a příslušná osoba nepředstavuje ohrožení ve smyslu článku 6, přízná dotčený členský stát státnímu příslušníkovi třetí země právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta.

Článek 8

Povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajících rezidenta – ES

1. S výhradou článku 9 má právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta trvalou povahu.

2. Členské státy vydávají povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajících rezidenta – ES dlouhodobě pobývajícím rezidentům. Doba platnosti povolení je minimálně pět let; po uplynutí doby platnosti se automaticky, případně na základě žádosti, prodlužuje.

3. Povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajících rezidenta – ES může být vystaveno ve formě lepícího štítku nebo samostatného dokladu. Vystavení se provádí v souladu s pravidly a se standardním vzorem podle nařízení Rady (ES) č. 1030/2002 ze dne 13. června 2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí⁽¹⁾. Do rubriky „typ povolení“ vyplní členské státy „povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajících rezidenta – ES“.

Článek 9

Odnětí nebo ztráta právního postavení

1. Dlouhodobě pobývající rezident ztrácí nárok na právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta, jestliže

- bylo zjištěno, že právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta bylo získáno podvodem;
- bylo přijato opatření k vyhoštění za podmínek stanovených v článku 12;
- se nezdržoval na území Společenství po dobu 12 po sobě jdoucích měsíců.

2. Odchylně od odst. 1 písm. c) mohou členské státy stanovit, že nepřítomnost delší než 12 po sobě jdoucích měsíců nebo nepřítomnost ze zvláštních či výjimečných důvodů neznamená odnětí nebo ztrátu právního postavení.

3. Členské státy mohou stanovit, že dlouhodobě pobývajícím rezident nemá nadále nárok na právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta, ohrožuje-li vzhledem k závažnosti protiprávního jednání, kterých se dopustil, veřejný pořádek, avšak uvedené ohrožení není důvodem k vyhoštění ve smyslu článku 12.

4. Dlouhodobě pobývajícím rezident, který pobýval v souladu s kapitolou III v jiném členském státě, nemá nadále nárok na právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta získané v prvním členském státě, pokud je mu podle článku 23 toto právní postavení příznáno v jiném členském státě.

V každém případě ztrácí dotyčná osoba, která po dobu šesti let nepobývala na území členského státu, jenž jí přiznal právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta, nárok na udržení tohoto právního postavení v uvedeném členském státě.

Odchylně od druhého pododstavce je dotyčný členský stát oprávněn stanovit, že ve zvláštních případech si dlouhodobě pobývajícím rezident ponechá své právní postavení v uvedeném členském státě i tehdy, nepobýval-li na území uvedeného členského státu po dobu delší šesti let.

5. S ohledem na případy uvedené v odst. 1 písm. c) a v odstavci 4 stanoví členské státy, které přiznaly právní postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta, zjednodušený postup pro opětovné získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 157, 15.6.2002, s. 1.

Uvedený postup se týká zejména případů osob, které pobývaly v druhém členském státě za účelem studia.

Podmínky a postup pro opětovné získání postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta stanoví vnitrostátní právo.

6. Uplynutí doby platnosti povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajících rezidenta – ES v žádném případě nemá za následek odnětí nebo ztrátu právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta.

7. Nevede-li odnětí nebo ztráta právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta k navrácení, povolí členský stát dotyčné osobě další setrvání na svém území za předpokladu, že splňuje podmínky stanovené vnitrostátními právními předpisy a nepředstavuje ohrožení veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti.

Článek 10

Procedurální záruky

1. Každé rozhodnutí o zamítnutí žádosti o přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta nebo o odnětí tohoto právního postavení obsahuje odůvodnění. Toto rozhodnutí je oznámeno dotčenému státnímu příslušníkovi třetí země v souladu s odpovídajícími oznamovacími postupy podle vnitrostátního práva. V oznámení je uvedeno poučení o opravných prostředcích a lhůta k jejich uplatnění.

2. Dojde-li k zamítnutí žádosti o přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidenta nebo ke zrušení či odnětí právního postavení nebo není-li doba platnosti povolení k pobytu prodloužena, má dotyčná osoba právo podat v dotčeném členském státě opravný prostředek.

Článek 11

Rovné zacházení

1. Dlouhodobě pobývajícím rezidentům je přiznáno rovné zacházení jako státním příslušníkům členského státu v těchto oblastech:

- a) přístup k zaměstnání a k samostatné výdělečné činnosti za předpokladu, že uvedené činnosti nejsou, byť příležitostně, spojeny s výkonem veřejné moci, podmínky zaměstnávání a pracovní podmínky, včetně podmínek propouštění a odměňování;
- b) všeobecné a odborné vzdělávání, včetně stipendií v souladu s vnitrostátními právními předpisy;
- c) uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci v souladu s odpovídajícími vnitrostátními postupy;
- d) sociální zabezpečení, sociální podpora a sociální ochrana podle vnitrostátních právních předpisů;
- e) daňové výhody;
- f) přístup ke zboží a službám a k nabídce výrobků a služeb určených pro veřejnost a k možnostem získání bydlení;

g) svoboda sdružování a spolčování a členství v odborových organizacích nebo svazech zaměstnavatelů nebo v organizaci, jejíž členové patří k určité profesní skupině, včetně dávek poskytovaných uvedenými organizacemi, aniž jsou dotčeny vnitrostátní předpisy o veřejném pořádku a veřejné bezpečnosti;

h) volný přístup na celé území dotyčného členského státu v rámci omezení stanovených z důvodu bezpečnosti vnitrostátními právními předpisy.

2. Pokud jde o odst. 1 písm. b), d), e), f) a g), může dotyčný členský stát omezit rovné zacházení na případy, kdy se bydliště nebo obvyklé místo pobytu dlouhodobě pobývajících rezidenta nebo rodinných příslušníků, pro které uplatňuje nárok na dávky, nachází na území dotyčného členského státu.

3. Členské státy jsou oprávněny omezit rovné zacházení v těchto případech:

- a) členské státy si mohou ponechat omezení přístupu k zaměstnání nebo k samostatné výdělečné činnosti, pokud jsou v souladu se stávajícími vnitrostátními právními předpisy nebo s právními předpisy Společenství uvedené činnosti vyhrazeny pro státní příslušníky uvedených členských států, pro občany Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru;
- b) členské státy mohou požadovat pro poskytnutí přístupu k všeobecnému a odbornému vzdělání doklad o přiměřených jazykových znalostech. Přístup k vysokoškolskému vzdělání může být závislý na splnění zvláštních podmínek týkajících se vzdělání.

4. Členské státy mohou omezit rovné zacházení v oblasti sociální podpory a sociální ochrany na základní dávky.

5. Členské státy mohou rozhodnout o poskytnutí přístupu k doplňkovým dávkám v oblastech uvedených v odstavci 1.

Členské státy mohou také rozhodnout o přiznání rovného zacházení v oblastech, které nejsou v odstavci 1 uvedeny.

Článek 12

Ochrana proti vyhoštění

1. Členské státy mohou učinit rozhodnutí o vyhoštění dlouhodobě pobývajících rezidenta pouze tehdy, představuje-li uvedená osoba skutečné a dostatečně závažné ohrožení veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti.

2. Rozhodnutí uvedené v odstavci 1 se nesmí zakládat na ekonomických důvodech.

3. Než učiní rozhodnutí o vyhoštění dlouhodobě pobývajících rezidenta, přihlédnou členské státy k těmto faktorům:

- a) délka pobytu na jejich území;
- b) věk dané osoby;

- c) následky pro danou osobu a její rodinné příslušníky;
  - d) vazby se zemí pobytu nebo neexistence vazeb se zemí původu.
4. Bylo-li přijato rozhodnutí o vyhoštění, má dlouhodobě pobývajícím rezident v příslušném členském státě právo obrátit se na soud.
5. Dlouhodobě pobývajícím rezidentům, kteří nemají dostatek prostředků, bude poskytnuta právní pomoc za stejných podmínek, jaké se vztahují na státní příslušníky dotyčného členského státu.

Článek 13

Výhodnější vnitrostátní právní předpisy

Členské státy mohou vydávat povolení k pobytu s trvalou nebo neomezenou platností za výhodnějších podmínek, než jaké jsou stanoveny touto směrnicí. Tato povolení k pobytu nepřiznávají právo pobytu v ostatních členských státech, jak je stanoveno v kapitole III.

KAPITOLA III

POBYT V OSTATNÍCH ČLENSKÝCH STÁTECH

Článek 14

Zásada

1. Dlouhodobě pobývajícím rezident získá právo pobytu na území jiných členských států, než je členský stát, který uvedené osobě přiznal právní postavení dlouhodobě pobývajícím rezidenta, na období delší tří měsíců za předpokladu splnění podmínek stanovených v této kapitole.
2. Dlouhodobě pobývajícím rezident může pobývat na území druhého členského státu z těchto důvodů:
  - a) zaměstnání nebo samostatná výdělečná činnost;
  - b) studium nebo odborné vzdělání;
  - c) jiné důvody.
3. V případě výkonu zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti uvedené v odst. 2 písm. a) mohou členské státy provést průzkum situace na vlastním trhu práce a uplatnit vnitrostátní postupy týkající se požadavků na obsazení volného pracovního místa nebo na výkon uvedených činností.

Z důvodů politiky trhu práce mohou členské státy dávat přednost občanům Unie, státním příslušníkům třetích zemí, stanoví-li tak právo Společenství, a také státním příslušníkům třetích zemí, kteří v dotyčném členském státě oprávněně pobývají a pobírají v tomto státě podporu v nezaměstnanosti.

4. Odchylně od odstavce 1 mohou členské státy omezit počet osob, které mají nárok na přiznání práva pobytu, za předpokladu, že uvedená omezení týkající se přijímání státních příslušníků třetích zemí jsou již v době přijetí této směrnice stanovena ve stávajících právních předpisech.

5. Tato kapitola se netýká pobytu dlouhodobě pobývajících rezidentů na území členských států, kteří

- a) jsou vysláni poskytovatelem služeb jako zaměstnanci za účelem poskytování přeshraničních služeb;
- b) jsou poskytovateli přeshraničních služeb.

Členské státy mohou v souladu s vnitrostátními právními předpisy rozhodnout o podmínkách, za jakých dlouhodobě pobývajícím rezidentem, kteří chtějí odcestovat do druhého členského státu za účelem výkonu hospodářské činnosti jako sezónní pracovníci, mohou v dotyčném členském státě pobývat. Na přeshraniční pracovníky se mohou vztahovat zvláštní vnitrostátní právní předpisy.

6. Tato kapitola se použije, aniž jsou dotčeny právní předpisy Společenství v oblasti sociálního zabezpečení s ohledem na státní příslušníky třetích zemí.

Článek 15

Podmínky pobytu v druhém členském státě

1. Dlouhodobě pobývajícím rezident podá co nejdříve a nejpozději tři měsíce po vstupu na území druhého členského státu u příslušných orgánů uvedeného členského státu žádost o povolení k pobytu.

Členské státy mohou povolit, aby dlouhodobě pobývajícím rezidentem podal žádost o povolení k pobytu příslušným orgánům druhého členského státu v době, kdy stále pobývá na území prvního členského státu.

2. Členské státy mohou od dotyčných osob požadovat, aby prokázaly, že mají

- a) stále a pravidelné příjmy, které jsou dostatečné k zajištění jejich výživy a výživy jejich rodinných příslušníků, aniž by využívaly systém sociální podpory dotčeného členského státu. Pro každou kategorii uvedenou v čl. 14 odst. 2 členské státy posoudí tyto příjmy z hlediska jejich povahy a pravidelnosti a mohou přihlídnout k vyšší minimální mzdě a minimálního důchodu;
- b) zdravotní pojištění, které kryje všechna rizika v druhém členském státě běžně krytá státním příslušníkům dotčeného členského státu.

3. Členské státy mohou požadovat, aby státní příslušníci třetích zemí dodržovali integrační opatření v souladu s vnitrostátním právem.

Tato podmínka se neuplatňuje, pokud byli dotyční státní příslušníci třetích zemí povinni dodržovat integrační opatření podle čl. 5 odst. 2, aby získali právní postavení dlouhodobě pobývajícím rezidentem.

Aniž je dotčen druhý pododstavec, může se od dotyčných osob požadovat účast v jazykových kurzech.

4. K žádosti se přiloží doklady stanovené vnitrostátními právními předpisy o splnění stanovených podmínek dotčenou osobou a platné povolení k dlouhodobému pobytu a platný cestovní doklad nebo jejich ověřené opisy.

Doklady uvedené v prvním pododstavci mohou zahrnovat také doklady o přiměřeném ubytování.

Druhý členský stát je oprávněn od dotyčných osob požadovat, aby prokázaly zejména

- a) v případě výkonu hospodářské činnosti
  - i) jsou-li v zaměstnaneckém poměru, že mají pracovní smlouvu, prohlášení od zaměstnavatele, že si uvedená osoba najímá, nebo návrh pracovní smlouvy za podmínek stanovených vnitrostátními právními předpisy. Členský stát určí, který z uvedených dokladů je požadován;
  - ii) pracují-li jako osoby samostatně výdělečně činné, že disponují přiměřenými finančními prostředky, které jsou v souladu s požadavky vnitrostátního práva k výkonu uvedené hospodářské činnosti nezbytné, a předložily požadované doklady a povolení;
- b) v případě studia nebo odborného vzdělávání je druhý členský stát oprávněn od dotyčných osob požadovat doklady o řádném zápisu v oficiálně uznávaném vzdělávacím zařízení za účelem studia nebo odborného vzdělávání.

Článek 16

Rodinní příslušníci

1. Vykonává-li dlouhodobě pobývajícím rezidentem právo pobytu v druhém členském státě a byla-li rodina již založena v prvním členském státě, jsou rodinní příslušníci, kteří splňují podmínky uvedené v čl. 4 odst. 1 směrnice 2003/86/ES, oprávněni doprovázet dlouhodobě pobývajícím rezidentem nebo se k němu připojit.
2. Vykonává-li dlouhodobě pobývajícím rezidentem právo pobytu v druhém členském státě a byla-li rodina již založena v prvním členském státě, mohou být jiní rodinní příslušníci dlouhodobě pobývajícím rezidentem než ti, kteří splňují podmínky uvedené v čl. 4 odst. 1 směrnice 2003/86/ES, oprávněni jej doprovázet nebo se k němu připojit.
3. Na podání žádosti o povolení k pobytu se použije čl. 15 odst. 1.
4. Druhý členský stát může od dotyčných rodinných příslušníků požadovat, aby spolu se žádostí o povolení k pobytu předložili tyto doklady:
  - a) své povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícím rezidentem – ES nebo povolení k pobytu a platný cestovní doklad nebo ověřené opisy těchto dokladů;

- b) doklad o tom, že pobývali v prvním členském státě jako rodinní příslušníci dlouhodobě pobývajícím rezidentem;
- c) doklad o tom, že mají stálé a pravidelné příjmy, které postačují k zajištění jejich výživy bez využívání systému sociální podpory dotyčného členského státu, nebo že dlouhodobě pobývajícím rezidentem disponuje pro jejich potřeby uvedenými příjmy a pojištěním, jakož i zdravotním pojištěním kryjícím všechna rizika v druhém členském státě. Členské státy posoudí uvedené příjmy z hlediska jejich povahy a pravidelnosti a mohou přihlídnout k výši minimální mzdy a minimálního důchodu.

5. Pokud rodina nebyla založena v prvním státě, použije se směrnice 2003/86/ES.

Článek 17

Veřejný pořádek a veřejná bezpečnost

1. Členské státy mohou zamítnout žádosti o pobyt podané dlouhodobě pobývajícím rezidentem nebo jejich rodinnými příslušníky, představuje-li dotyčná osoba ohrožení veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti.

Při přijímání příslušného rozhodnutí členský stát posoudí závažnost nebo druh protiprávního jednání proti veřejnému pořádku nebo veřejné bezpečnosti, kterého se dopustil dlouhodobě pobývajícím rezidentem nebo jeho rodinný příslušník, nebo nebezpečí, které dotyčná osoba představuje.

2. Rozhodnutí uvedené v odstavci 1 se nesmí zakládat na ekonomických důvodech.

Článek 18

Veřejné zdraví

1. Členské státy mohou zamítnout žádosti o pobyt podané dlouhodobě pobývajícím rezidentem nebo jejich rodinnými příslušníky, představuje-li dotyčná osoba ohrožení veřejného zdraví.

2. Jedinými chorobami, které mohou ospravedlnit zamítnutí vstupu nebo pobytu na území druhého členského státu, jsou choroby stanovené v použitelných nástrojích Světové zdravotnické organizace a další infekční nebo parazity vyvolané nakažlivé choroby, které jsou předmětem opatření na ochranu státních příslušníků hostitelské země. Členské státy nesmějí zavádět žádná nová omezující předpisy nebo opatření.

3. Choroby, které vypukly až poté, co bylo vydáno první povolení k pobytu v druhém členském státě, nejsou důvodem k zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti povolení nebo k vyhoštění ze země.

4. Členský stát může u osob, na které se vztahuje tato směrnice, požadovat lékařské vyšetření, aby se prokázalo, že netrpí žádnou z chorob uvedených v odstavci 2. Tato lékařská vyšetření, která mohou být bezplatná, se neprovádějí systematicky.

Článek 19

Posouzení žádostí a vydání povolení k pobytu

1. Příslušné vnitrostátní orgány vyřizují žádosti do čtyř měsíců ode dne jejich podání.

Lhůta stanovená v prvním pododstavci může být prodloužena nejvýše o tři měsíce, pokud k žádosti nebyly přiloženy písemné doklady uvedené v článcích 15 a 16, nebo za mimořádných okolností souvisejících s obtížností posouzení žádosti. V uvedených případech je žadatel o dané skutečnosti informován příslušnými vnitrostátními orgány.

2. Jsou-li splněny podmínky stanovené v článcích 14, 15 a 16, s výhradou ustanovení o veřejném pořádku, veřejné bezpečnosti a veřejném zdraví v článcích 17 a 18, vydá druhý členský stát dlouhodobě pobývajícím rezidentovi povolení k pobytu s možností prodloužení doby platnosti. Doba platnosti tohoto povolení k pobytu bude po jejím uplynutí na základě žádosti, je-li nezbytná, prodloužena. Druhý členský stát uvědomí o svém rozhodnutí první členský stát.

3. Druhý členský stát vydá rodinným příslušníkům dlouhodobě pobývajícím rezidenta povolení k pobytu s možností prodloužení doby platnosti, která mají stejnou dobu platnosti jako povolení vydané dlouhodobě pobývajícím rezidentovi.

Článek 20

Procedurální záruky

1. Každé rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k pobytu obsahuje odůvodnění. Toto rozhodnutí je oznámeno dotčenému státnímu příslušníkovi třetí země v souladu s odpovídajícími oznamovacími postupy podle vnitrostátního práva. V oznámení je uvedeno poučení o opravných prostředcích a lhůta k jejich uplatnění.

Důsledky vyplývající z toho, že rozhodnutí nebylo učiněno ve lhůtě stanovené tímto ustanovením, musí být určeny vnitrostátními právními předpisy příslušného členského státu.

2. Je-li žádost o povolení k pobytu zamítnuta, nebo není-li doba platnosti povolení prodloužena nebo je odejmuto, má dotčená osoba právo podat v dotčeném členském státě opravný prostředek.

Článek 21

Zacházení poskytované v druhém členském státě

1. Jakmile dlouhodobě pobývajícím rezidentem obdrží povolení k pobytu v druhém členském státě podle článku 19, je jim zajištěno v tomto státě rovné zacházení v oblastech a za podmíněk uvedených v článku 11.

2. Dlouhodobě pobývajícím rezidentem mají v souladu s odstavcem 1 přístup na trh práce.

Členské státy mohou stanovit, že osoby uvedené v čl. 14 odst. 2 písm. a) mají na dobu nejdéle 12 měsíců za podmínek stanovených vnitrostátními právními předpisy omezený přístup k jiným pracovním činnostem, než pro které jim bylo uděleno povolení k pobytu.

Členské státy mohou v souladu s vnitrostátním právem stanovit podmínky, za kterých mohou mít osoby uvedené v čl. 14 odst. 2 písm. b) nebo c) přístup k zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti.

3. Jakmile rodinní příslušníci dlouhodobě pobývajícím rezidenta obdrží povolení k pobytu v druhém členském státě podle článku 19, požívají v tomto státě práva uvedená v článku 14 směrnice 2003/86/ES.

Článek 22

Odnětí povolení k pobytu a povinnost zpětného převzetí

1. Dokud státní příslušník třetí země neobdržel právní postavení dlouhodobě pobývajícím rezidentem, je druhý členský stát oprávněn rozhodnout o zamítnutí prodloužení doby platnosti nebo o odnětí povolení k pobytu a může dotčnou osobu a její rodinné příslušníky v souladu s postupy stanovenými vnitrostátními právními předpisy, včetně postupů navrácení, přimět v následujících případech k opuštění svého území:

- a) z důvodu veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti podle článku 17;
- b) nejsou-li nadále plněny podmínky stanovené v článcích 14, 15 a 16;
- c) nepobývá-li státní příslušník třetí země v dotčeném členském státě oprávněně.

2. Přijme-li druhý členský stát jedno z opatření uvedených v odstavci 1, první členský stát převezme okamžitě a bez formalit dlouhodobě pobývajícím rezidentem a jeho rodinné příslušníky zpět. Druhý členský stát oznámí své rozhodnutí prvnímu členskému státu.

3. Dokud státní příslušník třetí země neobdrží právní postavení dlouhodobě pobývajícím rezidentem a aniž je dotčena povinnost zpětného převzetí uvedená v odstavci 2, je druhý členský stát oprávněn v souladu s článkem 12 a podle záruk obsažených v tomto článku přijmout rozhodnutí o navrácení státního příslušníka třetí země z území Unie ze závažných důvodů týkajících se veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti.

V tom případě konzultuje druhý členský stát přijetí uvedeného rozhodnutí první členský stát.

Pokud druhý členský stát rozhodne o navrácení dotčeného státního příslušníka třetí země, učiní veškerá vhodná opatření k účinnému provedení rozhodnutí. V tom případě poskytne druhý členský stát prvnímu členskému státu užitečné informace o provádění rozhodnutí o navrácení.

4. Rozhodnutí o navrácení nesmějí být v případech uvedených v odst. 1 písm. b) a c) doprovázena trvalým zákazem pobytu.

5. Povinnost zpětného převzetí uvedená v odstavci 2 se stanoví, aniž je dotčena možnost, aby se dlouhodobě pobývajícím rezident a jeho rodinní příslušníci usadili ve třetím členském státě.

Článek 23

Získání právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidentů v druhém členském státě

1. S výhradou článků 3, 4, 5 a 6 přiznává na základě žádosti druhý členský stát dlouhodobě pobývajícím rezidentům právní postavení stanovené článkem 7. Druhý členský stát oznámí své rozhodnutí prvnímu členskému státu.

2. Postup stanovený v článku 7 se použije pro podání a posouzení žádostí o přiznání postavení dlouhodobě pobývajících rezidentů v druhém členském státě. Článek 8 se použije pro vydání povolení k pobytu. Je-li žádost zamítnuta, použijí se procedurální záruky stanovené článkem 10.

KAPITOLA IV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 24

Zpráva a prověřková doložka

Komise pravidelně a poprvé nejpozději 23. ledna 2011 předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování této směrnice v členských státech a případně navrhne nezbytné změny. Tyto návrhy změn se týkají především článků 4, 5, 9, 11 a kapitoly III.

Článek 25

Kontaktní místa

Členské státy určí kontaktní místa odpovědná za přijímání a předávání informací uvedených v čl. 19 odst. 2, čl. 22 odst. 2 a čl. 23 odst. 1.

Členské státy zajistí nezbytnou spolupráci při výměně informací a dokladů podle prvního pododstavce.

Článek 26

Provedení

Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 23. ledna 2006. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Článek 27

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 28

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství.

V Bruselu dne 25. listopadu 2003.

Za Radu

předseda

G. TREMONTI